ROZHODNUTÍ

ROZHODNUTÍ RADY (EU) 2021/2271

ze dne 11. října 2021

o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie na sedmém zasedání smluvních stran Aarhuské úmluvy, pokud jde o věci ACCC/C/2008/32, ACCC/C/2015/128, ACCC/C/2013/96, ACCC/C/2014/121 a ACCC/C/2010/54 týkající se dodržování úmluvy

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 192 odst. 1 ve spojení s čl. 218 odst. 9 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Dne 17. února 2005 byla jménem Evropského společenství rozhodnutím Rady 2005/370/ES [1] schválena Úmluva Evropské hospodářské komise Organizace spojených národů (EHK ONS) o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí (dále jen „Aarhuská úmluva“) [2].

(2) Unie provedla závazky vyplývající z Aarhuské úmluvy, pokud jde o její orgány a subjekty, zejména prostřednictvím nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1367/2006 [3]

(3) Podle článku 15 Aarhuské úmluvy byl zřízen Výbor pro dohled nad dodržováním Aarhuské úmluvy (dále jen „výbor pro dohled“), který je odpovědný za provedení přezkumu, zda strany Aarhuské úmluvy dodržují své závazky podle této úmluvy.

(4) Na svém sedmém zasedání ve dnech 18.–20. října 2021 mají smluvní strany Aarhuské úmluvy (dále jen „zasedání smluvních stran“) přijmout rozhodnutí VII/8f o tom, jak Unie plní své závazky podle Aarhuské úmluvy (dále jen „rozhodnutí VII/8f“), mimo jiné zejména nálezy a doporučení výboru pro dohled ve věcech ACCC/C/2008/32 a ACCC/C/2015/128. Rozhodnutí VII/8f se týká rovněž nálezů výboru pro dohled ve věcech ACCC/C/2013/96 a ACCC/C/2014/121 a ve zprávě o provádění žádosti ACCC/M/2017/3 v souvislosti s rozhodnutím V/9 g (věc ACCC/C/2010/54).

(5) Nálezy ve věcech ACCC/C/2008/32, ACCC/C/2015/128, ACCC/C/2013/96 a ACCC/C/2014/121 budou předloženy na zasedání smluvních stran, a to prostřednictvím rozhodnutí VII/8f, kterým by tyto nálezy získaly status oficiálního výkladu Aarhuské úmluvy, a staly se tak pro smluvní strany Aarhuské úmluvy a orgány zřízené podle Aarhuské úmluvy (dále jen „orgány Aarhuské úmluvy“) právně závaznými.

(6) Dne 17. března 2017 výbor pro dohled předal Unii své nálezy ve věci ACCC/C/2008/32 týkající se přístupu k právní ochraně na úrovni Unie. V bodě 123 svého nálezu výbor pro dohled dospěl k závěru, že „dotčená strana nesplňuje čl. 9 odst. 3 a 4 úmluvy, pokud jde o přístup členů veřejnosti k právní ochraně, neboť ani Aarhuské nařízení, ani judikatura Soudního dvora Evropské unie neprovádějí závazky vyplývající z uvedených odstavců nebo s nimi nejsou v souladu.“

---

[1] Rozhodnutí Rady 2005/370/ES ze dne 17. února 2005 o uzavření Úmluvy o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí jménem Evropského společenství (Úř. věst. L 124, 17.5.2005, s. 1).

[2] Úř. věst. L 124, 17.5. 2005, s. 4.

[3] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1367/2006 ze dne 6. září 2006 o použití ustanovení Aarhuské úmluvy o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí na orgány a subjekty Společenství (Úř. věst. L 264, 25.9.2006, s. 13).

(7) Orgány Aarhuské úmluvy byly informovány prostřednictvím prohlášení, které Unie učinila při podpisu a zopakovala při schválení Aarhuské úmluvy, že „v institucionálním a právním rámci Společenství […] orgány Společenství budou provádět úmluvu v rámci svých stávajících a budoucích pravidel o přístupu k dokumentům a dalších příslušných pravidel právních předpisů Společenství v oblasti, na kterou se úmluva vztahuje“.

(8) Postup správního přezkumu podle nařízení (ES) č. 1367/2006 doplňuje všeobecný unijní systém soudního přezkumu, který veřejnosti umožňuje žádat o přezkum správních aktů prostřednictvím přímé žaloby na úrovni Unie, konkrétně podle čl. 263 čtvrtého pododstavce Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU), a prostřednictvím žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce předložené vnitrostátními soudy, jež jsou podle Smluv nedílnou součástí unijního systému, v souladu s článkem 267 SFEU. Zásadní roli v tomto systému hraje pravomoc vnitrostátních soudů předložit Soudnímu dvoru Evropské unie žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podle článku 267 SFEU. Podle článku 267 SFEU jsou vnitrostátní soudy členských států nedílnou součástí systému soudní ochrany Unie jakožto obecné soudy unijního práva ([4]).

(9) S ohledem na obavy vyjádřené výborem pro dohled ve věci ACCC/C/2008/32 předložila Komise dne 14. října 2020 legislativní návrh na změnu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (ES) č. 1367/2006 (změna nařízení (ES) č. 1367/2006). Evropský parlament i Rada dosáhly politické dohody o změně nařízení (ES) č. 1367/2006 dne 12. července 2021. Pozměněné nařízení (ES) č. 1367/2006 bude zajišťovat, že právo Unie bude v souladu s ustanoveními Aarhuské úmluvy o přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí způsobem, který je slučitelný se základními zásadami práva Unie a s jejím systémem soudního přezkumu.

(10) Komise v červenci 2021 informovala výbor pro dohled o podrobnostech politické dohody týkající se změny nařízení (ES) č. 1367/2006 a poskytla mu konsolidovanou verzi znění. Komise dále informovala výbor pro dohled o následných krocích v rámci legislativního postupu a o tom, že změna nařízení (ES) č. 1367/2006 má vstoupit v platnost nejpozději na začátku listopadu 2021. V rozhodnutí VII/8f by proto měla být nová opatření zavedená změnou nařízení (ES) č. 1367/2006 uvítána a mělo by v něm být konstatováno, že jakmile změna nařízení (ES) č. 1367/2006 vstoupí v platnost, zajistí plnou reakci na nález Výboru pro dodržování Aarhuské úmluvy ve věci ACCC/C/2008/32.

(11) Dne 17. března 2021 výbor pro dohled předal své nálezy ve věci ACCC/C/2015/128 Unii. Výbor pro dohled shledal, že Unie porušila Aarhuskou úmluvu, neboť neposkytla přístup ke správním nebo soudním řízením veřejnosti, a neumožnila jí tak napadnout rozhodnutí o opatřeních státní podpory přijatých Komisí.

(12) V reakci na obavy a nález výboru pro dohled ve věci ACCC/C/2015/128 vydala Komise jako součást kompromisu vedoucího k politické dohodě o změně nařízení (ES) č. 1367/2006 prohlášení, v němž se zavázala „analyzovat dopady nálezu a posoudit dostupné možnosti. Toto posouzení dokončí a zveřejní do konce roku 2022. Do konce roku 2023 případně předloží opatření k řešení dotčeného problému s ohledem na závazky EU a jejích členských států podle Aarhuské úmluvy a s přihlédnutím k pravidlům práva Unie v oblasti státní podpory.“

(13) Unie by měla prohlásit, že Komise se zavázala analyzovat dopady nálezu výboru pro dohled a posoudit dostupné možnosti, dokončit a zveřejnit posouzení a případně navrhnout opatření k řešení problému identifikovaného Výborem pro dohled nad dodržováním Aarhuské úmluvy, a to ve lhůtách uvedených v prohlášení a s přihlédnutím k pravidlům práva Unie v oblasti státní podpory. Unie by proto měla vzít nález výboru pro dohled ve věci ACCC/C/2015/128 na vědomí a navrhnout, aby zasedání smluvních stran namísto schválení tohoto nálezu odložilo přijetí postoje k tomuto nálezu na své příští zasedání. Pokud ostatní smluvní strany Aarhuské úmluvy postoj Unie, podle něhož bere nález výboru pro dohled ve věci ACCC/C/2015/128 na vědomí, neakceptují, měla by Unie navrhnout, aby se o části návrhu rozhodnutí VII/8f týkající se věci ACCC/C/2015/128 rozhodlo odděleně, a Unie by

([4]) Posudek Soudního dvora (pléna) 1/09 ze dne 8. března 2011 na základě čl. 218 odst. 11 SFEU, ECLI:EU:C:2011:123, bod 80.

měla přijetí této části rozhodnutí VII/8f zamítnout s cílem odložit rozhodování o tomto nálezu výborem pro dohled. V případě, že nebude možné o části rozhodnutí VII/8f rozhodnout odděleně, měla by Unie po vyčerpání všech prostředků za tímto účelem a jako poslední možnost přijmout postoj, podle něhož by mělo být přijetí rozhodnutí VII/8f v plném rozsahu odloženo na příští zasedání smluvních stran.

(14) Nález výboru pro dohled ve věci ACCC/C/2013/96 se týká dodržování úmluvy ze strany Unie v souvislosti s přijetím seznamu „projektů společného zájmu" Komisí.

(15) Nález výboru pro dohled ve věci ACCC/C/2014/121 se týká dodržování úmluvy ze strany Unie v souvislosti s přehodnocením nebo aktualizací povolení podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/75/EU ([5]).

(16) Nález výboru pro dohled ve zprávě o provádění žádosti ACCC/M/2017/3 se týká opatření navazujících na rozhodnutí V/9 g (věc ACCC/C/2010/54, schválená zasedáním smluvních stran v roce 2014).

(17) Je vhodné stanovit postoj, který má být jménem Unie zaujat na sedmém zasedání smluvních stran, jelikož rozhodnutí VII/8f bude pro Unii závazné.

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Postojem, který má být jménem Unie zaujat na sedmém zasedání smluvních stran Aarhuské úmluvy (dále jen „zasedání smluvních stran"), pokud jde o rozhodnutí VII/8f ve věci ACCC/C/2008/32 týkající se dodržování závazků plynoucích z Aarhuské úmluvy (dále jen „rozhodnutí VII/8f") Unií, je akceptovat rozhodnutí VII/8f a schválit nález a doporučení výboru pro dohled. Unie by však měla zajistit, aby v rozhodnutí byly zohledněny tyto body:

— v rozhodnutí VII/8f se uvítá, že Unie přijala veškerá nezbytná opatření k zajištění souladu s nálezem výboru pro dohled, a

— v rozhodnutí VII/8f se potvrdí, že Unie v plném rozsahu splní doporučení Výboru pro dohled nad dodržováním Aarhuské úmluvy v souvislosti s věcí ACCC/C/2008/32, jakmile vstoupí v platnost změny nařízení (ES) č. 1367/2006.

V prohlášení k rozhodnutí VII/8.f v souvislosti s věcí ACCC/C/2008/32 Unie zdůrazní ústřední úlohu vnitrostátních soudů Unie jakožto obecných soudů unijního práva a systému rozhodnutí o předběžné otázce podle článku 267 SFEU jako platného prostředku nápravy.

Článek 2

1. Postojem, který má být jménem Unie zaujat na sedmém zasedání smluvních stran, pokud jde o rozhodnutí VII/8f ve věci ACCC/C/2015/128, je neschválit nález výboru pro dohled v této věci, ale namísto toho vzít na vědomí obavy a nález Výboru pro dohled nad dodržováním Aarhuské úmluvy a navrhnout odklad přijetí postoje k nálezu v této věci na příštím zasedání smluvních stran.

2. Unie s cílem odůvodnit žádost o tento odklad a prokázat svou připravenost neprodleně přijmout opatření v návaznosti na nález výboru pro dohled ve věci ACCC/C/2015/128 prohlásí, že v souvislosti s legislativním postupem týkajícím se změny nařízení (ES) č. 1367/2006 vydala Komise prohlášení, v němž:

— uvedla, že v současné době analyzuje dopady nálezu a posuzuje dostupné možnosti;

([5]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/75/EU ze dne 24. listopadu 2010 o průmyslových emisích (integrované prevenci a omezování znečištění), (Úř. věst. L 334, 17.12.2010, s. 17).

— se zavázala, že toto posouzení dokončí a zveřejní do konce roku 2022;

— se zavázala, že do konce roku 2023 případně předloží opatření k řešení dotčeného problému s ohledem na závazky Unie a jejích členských států podle Aarhuské úmluvy a s přihlédnutím k pravidlům práva Unie v oblasti státní podpory.

Prohlášení Komise se zpřístupní ostatním smluvním stranám Aarhuské úmluvy a výboru pro dohled před sedmým zasedáním smluvních stran.

3. V případě, že by ostatní strany Aarhuské úmluvy postoj zaujatý jménem Unie ve věci ACCC/C/2015/128, který je uveden v prvním odstavci tohoto článku, neakceptovaly, bude postojem, který má být jménem Unie zaujat na sedmém zasedání smluvních stran s ohledem na rozhodnutí VII/8f ve věci ACCC/C/2015/128, že má být rozhodnuto odděleně o části rozhodnutí VII/8f ve věci ACCC/C/2015/128 a zamítnuto přijetí této části rozhodnutí VII/8f s cílem odložit rozhodování o tomto nálezu výboru pro dohled na příští zasedání smluvních stran.

4. Pokud i přes intenzivní konzultace se sekretariátem Aarhuské úmluvy a ostatními smluvním stranami Aarhuské úmluvy nebude možné rozhodnout odděleně o části rozhodnutí VII/8f týkající se věci ACCC/C/2015/128 a rozhodnutí v této věci odložit, zatímco budou schváleny ty části rozhodnutí VII/8f, které se týkají věcí ACCC/C/2008/32, ACCC/C/2013/96, ACCC/C/2014/121 a ACCC/C/2010/54, a Unie při koordinaci na místě dospěje k závěru, že byly za tímto účelem vyčerpány všechny prostředky, postojem, který má být zaujat jménem Unie na sedmém zasedání smluvních stran, pokud jde o rozhodnutí VII/8f ve věci ACCC/C/2015/128, je jako poslední možnost odložit přijetí rozhodnutí VII/8f v plném rozsahu na příští zasedání smluvních stran.

Článek 3

Postojem, který má být jménem Unie zaujat na sedmém zasedání smluvních stran, pokud jde o rozhodnutí VII/8f týkající se věcí ACCC/C/2013/96 a ACCC/C/2014/121 a žádosti ACCC/M/2017/3 v souvislosti s rozhodnutím V/9 g (věc ACCC/C/2010/54), je schválit nálezy a doporučení výboru pro dohled uvedené v rozhodnutí VII/8f.

Článek 4

Po konzultaci s členskými státy mohou zástupci Unie během koordinace na místě a s ohledem na případná jednání o rozhodnutí VII/8f na sedmém zasedání smluvních stran schválit drobné úpravy postoje uvedeného v článcích 1, 2 a 3, a to bez dalšího rozhodování Rady.

Článek 5

Toto rozhodnutí vstupuje v platnost dnem přijetí.

V Lucemburku dne 11. října 2021.

Za Radu
předseda
J. PODGORŠEK